

Maa- ja elintarviketalouden tulevaisuus -kommenttipuheenvuoro

**Tutuhesa tilaisuus
22.4.2008**

KTT, MMM (agr.) Pasi Rikkonen

MTT Taloustutkimus

Kommenttipuheenvuorossa:

1. Markkinamuutokset

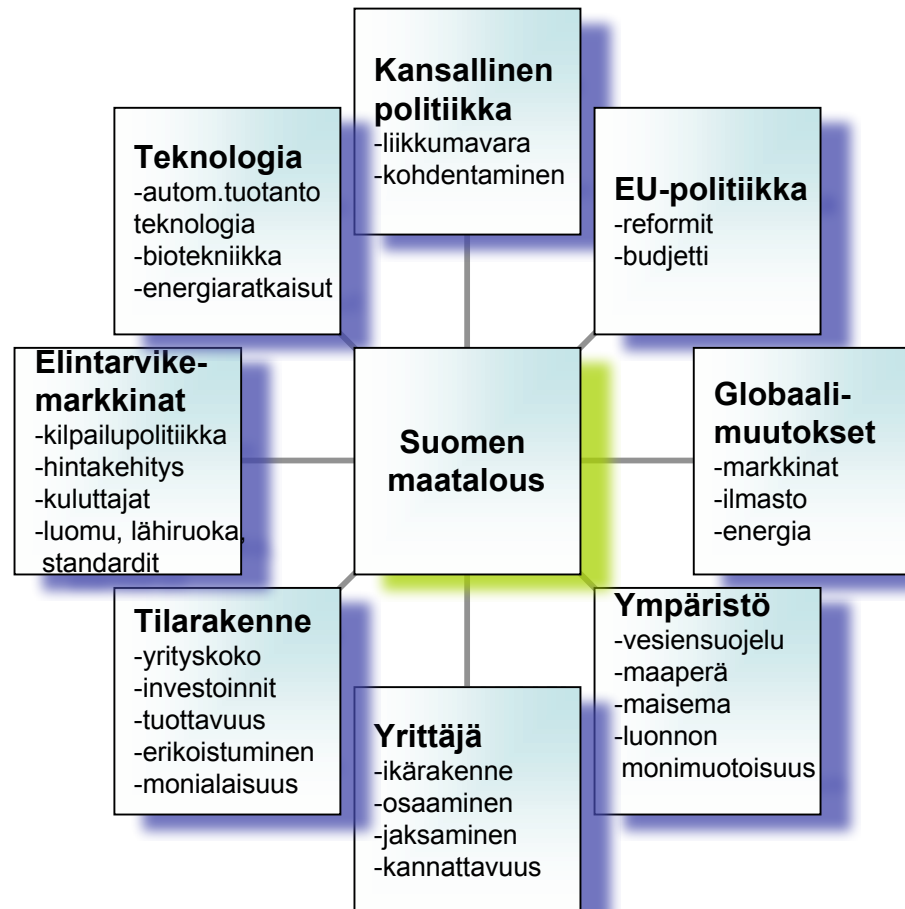
- miltä näyttää tulevaisuus, onko ”halvan ruoan” aika ohi?

2. Poliittikamuutokset

- miten EU valmistautuu tulevaisuuteen ja miten se vaikuttaa Suomeen?

3. Lopuksi, jos aikaa: Mitä maitoalan asiantuntijat miettivät tulevaisuudesta?

Maa- ja elintarviketalouden toimintaympäristö

Viimeaikaisia uutisia:

- Maataloustuotteiden maailmanmarkkinat murroksessa
 - Viljat, öljykasvit 20-30%, jalostetut maitotuotteet 30-40% kalliimpia seuraavien kymmenen vuoden aikavälillä kuin 2000-2005 (OECD 2007)
- Maataloustulo Suomessa nousi 10% edellisestä vuodesta
- Elintarvikkeiden hinnat nousevat vuonna 2008 6-8%

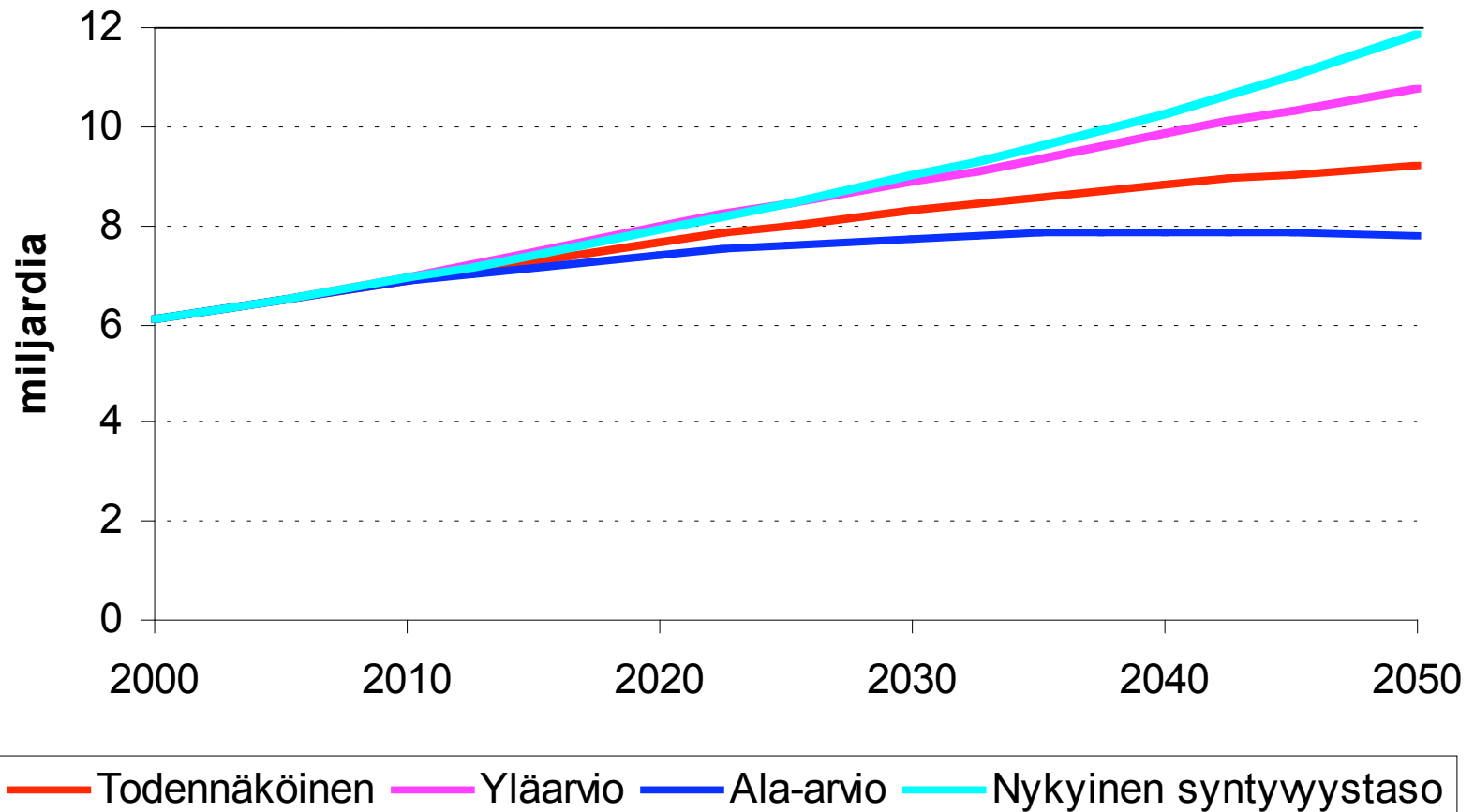

Jäävätkö maataloustuotteiden hinnat pysyvästi nykyistä selvästi korkeammalle tasolle?

- Hintoja nostaa:
 - Peltobiomassaan kohdistuva kilpaileva kysyntä (bioenergia)
 - Kuinka kauan bioenergiahyype kestää?
 - Viimeaikaiset heikot sadot
 - Ovatko merkki ilmastonmuutoksen vaikutuksesta?
 - Pienet varmuusvarastot
 - Kulutuksen rakenteen muutos (kotieläintuotteiden kysynnän lisäys)
- Toisaalta:
 - Viljelyalaa on mahdollista lisätä
 - Hintojen nousu tarjoaa tähän taloudellisen kannustimen
 - Varmuusvarastoja voidaan kasvattaa
 - Muutakin kuin peltobiomassaa voi käyttää ihmisravinnoksi

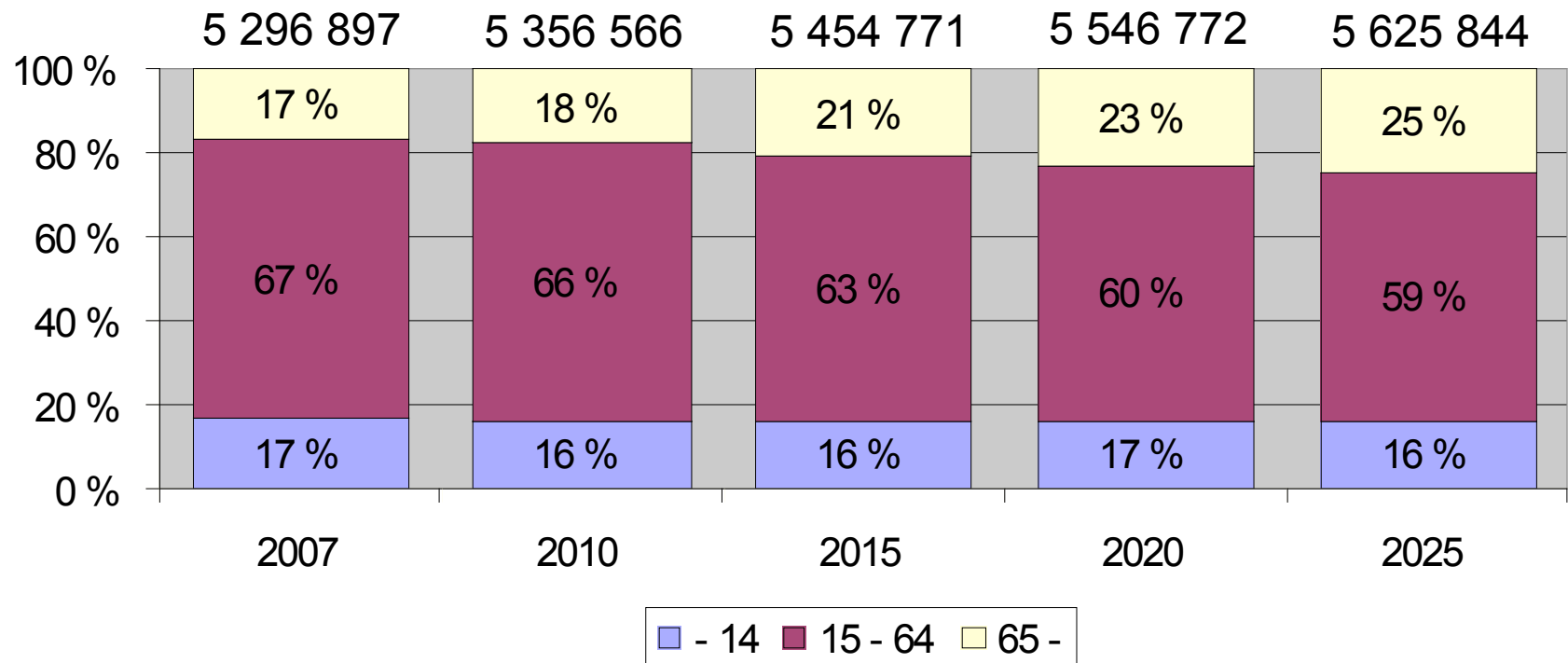
Maailman väestökehitys vuosina 2000- 2050

Lähde: United Nations Population Division, World Population Prospects: The 2006 Revision.

Suomen väestön ikäjakauman suhteellinen kehitys 2007-2025

Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste 2007-2040.

Mitä on odotettavissa:

- Ruokamellakat ja nälkä lisääntyvät?
 - vuoteen 2016 kehitysmaat kuluttavat 30% enemmän naudanlihaa, 50% sianlihaa ja 25% siipikarjanlihaa (OECD ja FAO)
 - vilja-ala nousee... (p↑)
- Satovaihtelut, hintavaihtelut ovat tulleet jäädäkseen?
- Alkutuotanto keskittyy? (suurmaanomistajat, elintarviketeollisuus?)
- Bioenergiatavoitteet muuttuvat?
- Makean veden puute?

Maatalouspoliittiset muutoshaasteet →2013 →2020

- Välitarkastus (terveystarkastus, health check) vuonna 2008
 - Maitokiintiöjärjestelmän lakkauttaminen kiintiöitä nostamalla
 - EU: kilpailukykyä maailmanmarkkinoille
- EU:n vuoden 2013 jälkeistä budjettia koskeva ennakointi
- WTO: kaupan vapauttaminen etenee yskähdellen...
 - vientituet, tuontisuojat, tukijärjestelmämuutokset

Maatalouspoliittiset muutoshaasteet →2013 →2020

Kansalliset tuet

- Etelä-Suomen 141-tuki
- Pohjois-Suomen 142-tuki
- Ympäristötuki n. 70 % kansallinen (perusura kiinni 2013)
- Luonnonhaittakorvaus (LFA), 2010 uudistus yhtenäisemmäksi EU:ssa

→Kokonaisuudessaan suunta tuotannosta irrotettuun tukeen myös Suomessa (tuki per ha)

Kiitos!

Lisätietoja:

pasi.rikkonen@mtt.fi